

Medicinmangel er kommet

Problemerne med medicinmangel ramte medierne hen over sommeren, og lægerne råbte vagt i gevær. Lægemedelstyrelsen har fokus på problemet, men en løsning ligger, ifølge styrelsen, ikke lige for. Apotekerforeningen foreslår en kulegravning.

Tekst: Trine Gæner

Parkinsonmedicin, hæmoridecreme og blodtryksmedicin. Hver dag må medarbejdere på landets apoteker sende borgere hjem uden den medicin, som lægen har ordineret til dem. På apotekerne gør medarbejderne en stor indsats for at afhjælpe situationen, og i de fleste tilfælde lykkes det at finde et egnet alternativ, men det sker som bekendt også jævnligt, at borgeren må sendes tilbage til lægen, som ordinerer et andet præparat.

Medicin i restordre er ikke noget nyt fænomen, men det tyder på, at problemet er i stigning. Det mener i alt fald de praktiserende lægers faglige selskab, der i sommer gik i medierne og råbte vagt i gevær.

"Jeg oplever nærmest dagligt i min egen praksis, at der er patienter, som vender tilbage og beklager sig over, at de ikke har kunnet få den medicin, vi har udskrevet til dem. Stadig flere kolleger besværer sig over det samme problem. Vi er dybt frustrerede over situationen. Vi oplever, at det er et tiltagende

problem gennem det seneste års tid, som skaber meget støj i sundhedsvæsenet," siger formand for Dansk Selskab for Almen Medicin, Anders Beich, til Berlingske den 19. juli og foreslår, at man stiller krav om forsyningsikkerhed til dem, der har retten til markedet, lægemiddelindustrien og importørerne.

Parkinsonforeningen stemte i med en opfordring til den nye sundhedsminister om at tage fat i problemet. Foreningen kontaktes, ifølge formand Michael Buksti, dagligt af parkinsonpatienter, som har måttet gå tomhændede hjem fra apoteket, fordi deres medicin er i restordre.

Hus forbi

Hos Lægemedelstyrelsen melder man umiddelbart hus forbi, når det gælder øgede krav til markedsføringsindehavere, industri og importører. Direktør Thomas Senderovitz kalder forslaget om forsyningsikkerhed "juridisk komplekst stof, som ikke ligger i Lægemedelstyrelsens regi." Det vil kræve en aftale mellem nationale og internationale myndigheder og muligvis lovændringer, og det er ikke noget, man fixer med et snuptag, lyder hans vurdering over for blandt andre DR.

Til gengæld er han åben for, at informationen om tilgængelig medicin kan blive bedre via det fælles medicinkort. Faktisk arbejder styrelsen, ifølge Thomas Senderovitz, på sagen, selv om man ikke skal forvente et løsnings lige om hjørnet.

"Der er andre aktører inde over end lige Lægemed-

”Jeg har desværre ikke den tryllestav, der kan klare det hele på et øjeblik.”

THOMAS SENDEROVITZ,
DIREKTØR I LÆGEMIDDELSTYRELSEN

på dagsordenen

delstyrelsen. Jeg har desværre ikke den tryllestav, der kan klare det hele på et øjeblik,” siger Lægemiddelstyrelsens direktør til Avisen Danmark, men forsikrer altså, at der arbejdes på en løsning, der skal skabe øget gennemsigtighed.

Apotekerforeningen foreslår kulegravning

Skal man finde løsninger på de problemer, der ligger til grund for det stigende antal restordre, er der behov for en kulegravning, mener Danmarks Apotekerforening.

”Hvis vi skal have nogen mulighed for at finde løsninger på restordreproblemerne, har vi brug for at få belyst omfang, konsekvenser og årsager til, at der opstår svigt i forsyningen. Vi har brug for mere viden for at kunne pege på løsningerne,” sagde administrerende direktør Anders Kretzschmar i en pressemeddelelse.

Lægemiddelstyrelsen mener dog ikke, at der er behov for en undersøgelse, for man har, ifølge styrelsens direktør, et godt overblik over årsagerne.

Emnet blev drøftet på et møde i maj, hvor Lægemiddelstyrelsen inviterede til et møde efter henvendelser fra Apotekerforeningen og Lægeforeningen. På mødet deltog ud over styrelsen og de to foreninger repræsentanter for grossisterne.

På mødet lovede styrelsen blandt andet at se på mulighederne for bedre adgang til informationer om forsyningsvanskeligheder.

>

Hvorfor stiger problemerne med forsyningssvigt?

I sit holdningspapir vedrørende forsyningssvigt fra tidligere i år angiver Sammenslutning af Apotekere i EU blandt andet følgende årsager til forsyningssvigt:

- **Den stigende globalisering** gælder også lægemiddelproduktion og produktion af aktive lægemiddelsemner, der koncentrerer sig på færre sites. Det gør forsyningen mere sårbar, da eventuelle forsyningsproblemer rammer mere bredt.
- **Fejlkalkuler af behovet for medicin** i de forskellige lande kan resultere i restordre.
- **Faste kvoter på medicin**, der kan sælges til andre lande som parallelimport, begrænser muligheden for forsyninger med parallelimporteret medicin.

Kilde: *Position Paper on Medicine Shortages*, Pharmaceutical Group of European Union (PGEU), 2019

Forsyningssvigt er et voksende problem i hele Europa

Det er ikke kun i Danmark, at borgere oplever at måtte gå forgæves efter deres medicin. Sidste år råbte apotekerforeninger i bl.a. Norge, Belgien, Frankrig, Holland og Portugal vagt i gevær, og medierne dækkede sagen intensivt.

En undersøgelse lavet af Sammenslutning af Apotekere i EU (PGEU) sidste år dokumenterer tendensen. I fire ud af ti medlemslande oplevede medlemsorganisationerne, at problemet, der både dækker mangel på livsvigtig medicin og almindeligt brugte lægemidler, var væsentlig større i 2018 end tidligere.

Løsning på flere fronter

Årsagerne til medicinmangel er mange og komplekse (se boks på side 19), og en løsning kræver, ifølge PGEU, at der sættes ind på flere fronter.

Først og fremmest foreslår organisationen, at man fra myndighedernes side arbejder på at sikre forsyningerne med udgangspunkt i patienternes behov – både nationalt og på EU-niveau.

Dernæst opfordrer man til at udvide apotekets mulighed for at substituere i mangelsituationer. I nogle lande, som for eksempel Danmark, kan man foretage generisk substitution inden for en lægemiddelgruppe. I andre lande har apoteket videre beføjelser, der giver mulighed for at foretage terapeutisk substitution – det vil sige, at apoteket i en mangelsituation kan skifte til et lægemiddel med et andet aktivt stof, men samme behandlingsmæssige formål.

I England åbnede man i starten af 2019 således op for, at regeringen i særlige tilfælde kan tillade apotekerne at udføre terapeutisk substitution for at løse akutte mangelsituationer.

Et andet vigtigt punkt er, ifølge PGEU, at myndighederne sikrer, at der bliver øget gennemsigtighed og adgang til informationerne om medicinmangel på tværs af forsyningskæden. ■

Kilde: Position Paper on Medicine Shortages, Pharmaceutical Group of European Union (PGEU), 2019

BIOFREEZE® EFFEKTIV SMERTELINDRING

Koldterapi til lindring af fysiske smerter

- Ømme muskler
- Overbelastede muskler
- Ondt i ryggen
- Ledsmerter
- Smerter i benene
- Forstrækninger
- Forstuvninger
- Sportsskader

T: 8654 0058
info@yourcare.dk
yourcare.dk